

HISTORIJSKI ZBORNIK

ČASOPIS POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

Uređuje Redakcioni odbor: Oleg Mandić, Jakša Ravlić i Jaroslav Šidak (glavni i odgovorni urednik). Rukopisi za razmjenu šalju se na adresu: Historijski seminar, Filozofski fakultet, Zagreb, Trg Maršala Tita 14. Narudžbe za Historijski zbornik prima »Školska knjiga«, Zagreb, Ilica 28.

SADRŽAJ

	Strana
OLEG MANDIĆ, Bratstvo u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj	225—298
IVO MILIĆ, Porijeklo prava bližike na prvokup i otkup nekretnina	299—310
MIRJANA GROSS, Neke karakteristike socijalne demokracije u Hrvatskoj i Slavoniji	311—323

OCJENE I PRIKAZI

J. Bösendorfer, Agrarni odnosi u Slavoniji (N. KLAJC — R. BIČANIĆ)	325—333
D. Roller, Dubrovački zanati u XV. i XVI. stoljeću. (J. TADIĆ)	333—343
Novi prilozi o dubrovačkoj diplomaciji. (J. LUČIĆ)	344—347
Z. Herkov, Statut grada Zagreba od god. 1732. (N. KLAJC)	347—350
R. Besarović, Vaso Pelagić (M. EKMEĆIĆ)	350—354
Izdanja staroslavenskog instituta. (L. KOŠUTA)	354—360
Tabula Hebana. (M. VEDRIŠ)	360—365

ČASOPISI

Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslov. naroda pod turskom vla- davinom, I i II. (S. M. TRALJIC)	367—372
Istoriski glasnik 1951, br. 1—2. (J. LUČIĆ)	372—376
Godišnjak Istor. društva Vojvodine 1951. (F. MOAČANIN)	376—380
Zbornik radova Instituta za proučavanje književnosti SAN 2, 1952. (J. RAVLIĆ)	380—383
Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria, N. S. II, 1952. (N. ŽIC)	384—386
Historische Zeitschrift — u povodu 90-godišnjice života F. Meineckea. (M. GROSS)	386—390
Archives d'histoire du droit oriental — Revue intern. des droits de l'anti- quité I, 1952. (K. BASTAIĆ)	390—394

ZNANSTVENE USTANOVE

JOSIP BUTURAC, Državni arhiv u Zagrebu	395—408
--	---------

BILJEŠKE

»Da li su Bosanci u XVII. v. znali za bogomile?« (S. M. TRALJIC)	409—410
Naše historijske čitanke. (S. M. TRALJIĆ)	410—413
G. Škrivanić, Dnevnik Dubrovčanina M. Pešića o Požarevačkom mirovnom kongresu 1718 g. (J. LUČIĆ)	413—414
V. Pelagić, Izabrani spisi I, 1952. (M. EKMEĆIĆ)	414—415
Ekonomisti XVII. i XVIII. stoljeća. (D. NEŠIĆ)	415—419

S A D R Ţ A J

R. Witram, Peters des Grossen Verhältnis zur Religion und den Kirchen.	
Glaube, Vernunft, Leidenschaft. (LJ. KUNTIC)	419—421
Monumenta chartae papyraceae historiam illustrantia. (V. MOŠIN)	422—423
Kritika časopisa »Voprosy istorii«. (M. GROSS)	424—425

P O L E M I K A

F. ČULINOVIĆ, Mogu li se pokreti krajišnika uvrstiti u seljačke bune?	427—437
B. S. SUČEVIĆ, Sta su bili »krajišnici«?	437—448
G. ČREMOŠNIK, O načinu izdavanja srednjovjekovnih notarskih koncepata	448—452

Izdavačko poduzeće „Školska knjiga“

znatno je snizilo od 1. I. 1954. cijene mnogim udžbenicima za općeobrazovne i stručne škole, svim fakultetskim udžbenicima, raznim stručnim djelima i pomoćnoj školskoj literaturi

Između ostalih snižene su cijene i ovim izdanjima:

	Prije Din	Sada Din
Semjonov: <i>Velika engleska revolucija</i>	50.—	40.—
Krizman: <i>O dubrovačkoj diplomaciji</i>	71.—	55.—
Gestrin-Melik: <i>Povijest Slovenaca 1813—1914</i> . .	180.—	120.—
Bičanić: <i>Počeci kapitalizma u hrvatskoj ekonomici i politici</i>	130.—	80.—
Sidak: <i>Historijska čitanka za hrv. povijest</i>	130.—	90.—
Andreis: <i>Historija muzike II</i>	550.—	420.—
Čulinović: <i>Razvitak jugoslavenskog federalizma</i> . .	280.—	210.—
Čulinović: <i>Državopravna historija jugoslavenskih zemalja XIX. i XX. st.</i>	520.—	410.—
<i>Historijski zbornik</i> , god. III. — 1950. — (470 strana)	320.—	160.—
<i>Historijski zbornik</i> , god. IV. — 1951. — (430 strana)	290.—	150.—
<i>Historijski zbornik</i> , god. V. — 1952. — (224 strana)	320.—	220.—

Iskoristite ovo sniženje cijena i tražite u knjižari ili izravno od »ŠKOLSKE KNJIGE« besplatne posebne kataloge, u kojima ćete naći popis svih ostalih izdanja sa sniženim cijenama i upute o uvjetima naručivanja.

Nastavnici, koji žele preuzeti dužnost povjerenika za raspačavanje naših izdanja, neka od nas zatraže posebne informacije o povoljnim uvjetima, koje im dajemo.

**IZDAVAČKO PODUZEĆE „ŠKOLSKA KNJIGA“
ZAGREB, ILLICA 28**

Poštanski pretinac 72 — Čekovni račun 401-T-1035. — Telefon 23-193

HISTORIJSKI
ZBORNIK

GOD. V.

1952

BROJ 3—4